GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șese luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 92. Luni, Marți 28 Aprilie (10 Maiu). 1887.

Conferința din Sibiiu.

Raportŭ specialŭ alŭ »Gazetei Transilvaniei« despre conferința generală electorală a delegațilorŭ alegĕtorilorŭ românĭ întrunită la 7 Maiu 1887.

Ședința I.

Precisŭ la 11 óre a. m. ocupă președintele comitetului centralŭ electoralŭ alŭ partidei naționale române, d-lŭ G. Barițŭ, scaunulŭ presidialŭ, și asistatŭ de membrii aceluiașĭ comitetŭ d-nii: Vincențiu Babeșŭ, Dr. I. Rațiu, G. Popŭ, Iuliu Coroianu, Coriolanŭ Brediceanu și Nicolae Cristea, ținu următoriulŭ discursŭ de deschidere:

Onorabilĭ delegați ai colegielorŭ electorale!

Comitetulŭ alesŭ de cătră conferența din Iuniu 1884 cu scopulŭ principalŭ de a priveghia asupra modului cum se aplică în faptă articulii legei electorale din 1874, in urmarea tristelorŭ esperiențe, pre care le făcuse elŭ in acea sferă a sa de activitate până la finea anului trecutŭ, a deliberatŭ de repețite orĭ in sînulŭ sĕu asupra întrebărei, décă sub presiunea grea a sistemei actuale dominante mai este consultŭ și mai folosesce ceva, ca comitetulŭ sĕ mai ceră încă și acestŭ sacrificiu dela atâțĭ bărbațĭ fruntașĭ, membri ai colegielorŭ electorale, în care locuesce in masse compacte multŭ poporŭ de naționalitate românescă.

In fine temeiurile pentru necesitatea convocărei unei conferințe electorale nouĕ au precumpănitŭ așa de multŭ, încâtŭ față cu acelea au dispărutŭ orĭcarĭ alți scrupulĭ și alte îndoielĭ. Ca cetățenĭ ai statului sub actuala sistemă nicĭdecum nu ne putemŭ bucura de libertatea adevĕratŭ înnăscută omului, deră cu atâtŭ mai multŭ simțimŭ în sufletele nóstre dorința ferbinte de a ne folosi și noi de aceeașĭ.

Statulŭ acesta nicĭ până astădĭ nu are lege de întrunirĭ; orĭ-ce întrunire depinde numai dela potestatea discreționară a unui ministru, dela câte o instrucțiune efemeră de ale sale. Esceptiune se face numai cu întrunirile electorale, insĕ și atuncĭ obvinŭ casurĭ în care prefecții urmeḑă cu ele ca în comitatele Hontŭ, Têrnava mare, Sĕlagiu ș. a. în 1884.

In situațiunea presentă, între împregiurările în care se află statulŭ intregŭ și cu elŭ poporulŭ nostru, ca parte constitutivă importantă a lui, chiar decă nu arŭ fi alegerile dietale la ușe, comitetulŭ reflectândŭ la informațiunile culese in periodulŭ de trei anĭ, se simția totŭ mai multŭ agitatŭ de dorulŭ unei întrunirĭ a bărbațilorŭ de naționalitatea nóstră, carĭ cu sciința și cu bogata lorŭ esperiență suntŭ în stare de a revĕrsa lumină peste situațiune și prin acesta a fi de folosŭ poporului nostru și patriei comune. Nu ne facemŭ ilusiunĭ, scimŭ inainte cum vorŭ fi aprețiate de cătră adversarii noștri naționalĭ și politicĭ opiniunile și verdictele D-Vóstrĕ, acesta însĕ nu are sĕ descuragieze pe nicĭ unulŭ din noi. *Alios nos vidimus ventos, alias prospeximus animis procellas, aliis inpendentibus tempestatibus non cessimus.* Milenariă este vieța poporului nostru și elŭ va persevera.

Suntŭ momente solemne acestea, in care ne revedemŭ, domnilorŭ; de aceea Vĕ și salutămŭ din totă inima și cu totă candórea patriotică nu numai ca pre representanții partidei nóstre naționale, ci și ca *pre adevĕrații fii ai patriei,* carĭ nu schimbațĭ cu nimenĭ iubirea Vóstră cătră patria comună, nicĭ credința neclătită, în mii de casurĭ probată, cătră tronŭ și stima sinceră cătră popórele conlocuitóre in statulŭ acesta poliglotŭ.

Scopulŭ acestei conferențe fusese precisatŭ în convocarea din 17 Aprilie prin următorii terminĭ: *A se pune din nou în discusiune seriósă și calmă ținuta ulterióră a partidei nóstre față cu alegerile dietale.*

Séu decă voițĭ sĕ definimŭ în terminĭ și mai practicĭ problema ce ne stă înainte spre deslegare, sĕ o formulămŭ în cuvintele: *Revisiunea programei nóstre naționale* votată la 1881 în unanimitate, pusă la 1884 din nou în discuțiune de două ḑile și apoi fără schimbare votată érășĭ in unanimitate.

Programa partidei nóstre compusă din nouĕ puncte, esplicată și cernută, cum amŭ ḑice, din tóte punctele de vedere, se află publicată atâtŭ în *Memorialulŭ* din 1882 și în corpulŭ *Actelorŭ conferinței din 1884,* câtŭ și în tóte ḑiarele nóstre naționale, care o îmbrățișaseră din convicțiune și devotamentŭ, prin urmare trebue sĕ presupunemŭ, că aceea este cunoscută și întipărită în memoria tuturorŭ câți țînŭ cu credință la densa. Decĭ conferența nu are decâtŭ sĕ o ia în discuțiune după cum va afla mai înțelepțesce cu cale, adecă seu deadreptulŭ în ședință plenară, seu transpunendu-o mai ântéiu la o comisiune ad hoc.

Mie îmĭ vine sĕ credŭ, că la orĭcare din aceste două modalitățĭ conferența are sĕ se întrebe înainte de tóte, decă va fi dispărutŭ séu nu acea mulțime a causelorŭ de gravitate estraordinare, care au convinsŭ și silitŭ pre două conferențe electorale una după alta, ca sĕ formuleze și sĕ adopte acestă programă și nu alta; căci decă cumva cunoscutele cause, respective asuprirĭ, nelegiuirĭ și góne vorŭ fi încetatŭ seu tóte seu in parte, atunci ar urma firesce ca sĕ pășimŭ la modificarea programei în parte seu în tóte punctele sale. Eră decă D-V. vețĭ afla după o cercetare minuțiosă, că acelea cause, alŭ carorŭ productŭ este ținuta nóstră de până acuma, necum sĕ dispară vreuna din ele, deră de trei anĭ incóce s'au mai adaosŭ cu altele totŭ așa de grave seu și mai înverșunate, atuncĭ mi se pare mie că soluțiunea problemei ce vĕ stă înainte devine multŭ mai dificilă.

In dorința de a ușura consultarea D-vóstre și a câștiga din timpulŭ prețiosŭ, comitetulŭ vĕ chiamă acilea luarea aminte la discursulŭ cu care antecesorulŭ meu pe acestŭ scaunŭ, on. d-nŭ Parteniu Cosma, deschisese conferența din Iuniu 1884. Intr'unŭ stilŭ pe câtŭ de plasticŭ pe atâtŭ de veridicŭ a enumĕratŭ Domnia sa cu acea ocasiune vre-o unspreḑece casurĭ de asuprirĭ și călcărĭ de legĭ, dintre care chiarŭ și numai jumĕtate arŭ fi fostŭ prea de ajunsŭ ca ele sĕ impună conferinței de atuncĭ îndatorirea de a vota desŭ numita programă sub pedépsa de a fi judecațĭ în casulŭ contrarŭ de cătră tóte popórele libere din Europa, că numai poporulŭ românŭ din monarchia austro-ungurescă nu ar merita, necum drepturĭ naționale și usulŭ limbei proprie, ci nicĭ măcarŭ libertate individuală. Deră scopulŭ unui discursŭ de deschidere a ședințelorŭ nefiindŭ nicĭodată a tracta pe largŭ o cestiune pusă la ordinea ḑilei, discusiunea meritoriă se concentrase atuncĭ în discursulŭ eminentului nostru oratorŭ, alŭ d-lui Vincențiu Babeșiu, în care, anume dela pagina 57 înainte, asuprirea și violarea legilorŭ este ilustrată și probată cu esemple și casurĭ autentice scose din acte publice ale timpului de față, acte de acelea, pentru care unŭ ministru în staturĭ civilisate ar fi provocatŭ a se retrage.

Binevoițĭ, d-lorŭ delegațĭ, a esamina din nou tóte năpăstuirile enumerate la timpulŭ sĕu de cătră acești doi bărbațĭ distinșĭ ai națiunei nostre, pentru ca totŭ D-vostră sĕ le intregițĭ cu altele apărute în cei trei anĭ din urmă, cunoscute nouĕ tuturorŭ nu numai din ḑiarele nóstre politice, care îșĭ implinescŭ misiunea grea cu zelŭ storcĕtorŭ de puterĭ, déră și din esperiența propriă a fiăcăruia dintre noi. Comitetulŭ este totodată convinsŭ, că D-vostră țineți fórte bine minte acea seriă lungă de abusurĭ alectorale neauḑite în staturĭ civilisate, câte s'au petrecutŭ în tóte periodele și mai de aprópe la alegerile dietale din Iuniu 1884, éră dupăce însuși d-lŭ ministru președinte declară mai deunăḑĭ în comisiunea dietală ocupată cu proiectulŭ de lege relativŭ la abusurile electorale, că acelea nicĭodată nu se vorŭ pute estermina din statulŭ acesta, judecațĭ singurĭ, care póte fi resultatulŭ încordărilorŭ nóstre de a ne apĕra și feri pe alegĕtorii noștri de acea gangrenă politică, multŭ mai periculósă decâtŭ este cea fisică, pre câtŭ timpŭ în tóte periodele electorale corupțiunea multiformă a jucatŭ mai preste totŭ rola principală.

In 16 §§-fĭ din capŭ VI alŭ legei electorale XXXIII dela 1874 suntŭ prevĕḑute o mulțime de pedepse grele îndreptate contra abusurilorŭ electorale și anume în banĭ dela 200 treptatŭ până la 1000 și 2000 fl. v. a. și cu închisóre dela 3 lunĭ până la 2 și 3 anĭ de ḑile; întrebațĭ însĕ, că din miile de călcătorĭ ai legei electorale, câțĭ au fostŭ dațĭ în judecată și câțĭ pedepsițĭ.

In § 97 se dictéză pedépsa perderei dreptului electoralŭ pe trei anĭ, închisóre pe 6 lunĭ, în banĭ una miiă fl. v. a. contra tuturorŭ acelora, carĭ ospĕtă pre alegĕtorĭ cu mâncărĭ și bĕuturĭ, precum și în contra acelorŭ ce primescŭ acele ospĕtărĭ. Dér apoi totŭ acea lege în § 104 permite festivitățĭ de partide sub simpla condițiune, ca întreprenorii acelora sĕ le anunțe cu o ḑi mai înainte la autoritatea locală. De aci încolo este cunoscutŭ la țera întregă, că chiarŭ și festivitățĭ de acelea costă pe candidațĭ, care după câtă partidă va fi avĕndŭ, sute și mii de florinĭ aruncațĭ în baltă, de unde apoi au și urmatŭ ruina multorŭ familii, sinuciderĭ, duelurĭ, ajungere în casa nebunilorŭ. Cunoscemŭ însĕ cu toții și casurĭ de acelea, unde alegerile costă dela 10 mii până la 50 mii și mai multŭ.

Orĭ când ni se întêmplă ca sĕ împărtășimŭ la bărbații politicĭ din Europa apusénă monstruositățĭ de acestea din statulŭ Ungariei, ni se rĕspunde dândŭ din umerĭ: „Așa este domnilorŭ; aflațĭ însĕ, că sistema parlamentarismului póte sĕ fiă bună și folositóre numai pentru popóre forte bogate, a cărorŭ industriă și comerciu universalŭ varsă pe fiăcare anŭ miliarde în lăḑile lorŭ ferecate; popórele sĕrace de banĭ, precum suntŭ de regulă cele agricole și cu prea puțină educațiune politică, sĕ nu se mire, decă aristocrația lorŭ feudală unită strînsŭ cu plutocrația facŭ celŭ mai uritŭ abusŭ de cuventulŭ *democrația* și îșĭ batu jocŭ de acesta. Singurulŭ antidotŭ contra unorŭ nelegiuirĭ ca acestea este, ca și popórele agricole sĕ înveț̦e a munci cu sporŭ câtŭ se póte mai mare, a câștiga câtŭ mai multŭ, a strînge și pune bine celŭ mai puținŭ a treia parte din câștigulŭ curatŭ de preste anŭ. Numai sub acestea condițiunĭ se vorŭ pute mĕsura densele în sistema parlamentară cu plutocrația. In casŭ contrarŭ, popórele agricole suntŭ și rĕmânŭ șerbitórele altora. Scurtŭ și lămuritŭ: Viéța constituțională așa precum funcționéză ea și în Ungaria de anĭ douĕḑecĭ încoce, adecă fórte rĕu aplicată, costă sume exorbitante nu numai pe statŭ, ci și pe cetățenii lui câțĭ au passiune seu interesŭ de a juca rolă în politica militantă".

Au tótă dreptatea Europenii, când ne reflectéză la parlamente de acelea, din care spiritulŭ chistianismului a dispărutŭ, și darvinismulŭ, adecă dreptulŭ celui mai tare, i-a ocupatŭ loculŭ, eră Mamon domnesce preste suflete. De aci însĕ nicĭdecum nu urméză, că tocmai Ungaria, acestŭ statŭ agricolŭ și totodată poliglotŭ sĕ imiteze totŭ ce este mai condamnat în alte părțĭ. Suntŭ și țerĭ de acelea, unde alegerile cumpĕrate cu banĭ s'au esterminatŭ din rădĕcină și chiarŭ încercărĭ de acelea suntŭ înferate cu infamiă.

Mĭ-am ținutŭ de datoriă frățéscă și patriotică a comunica doctrinele acestea concetățenilorŭ mei de statŭ acum la apusulŭ ḑilelorŭ mele, când trebue sĕ-mĭ considerŭ restulŭ vieței numai ca o grațiă a Cerului.

Despre activitatea comitetului desvoltată între greutățĭ cu totulŭ neașteptate în acești trei anĭ, ne vomŭ permite a Vĕ informa pre câtŭ se póte în detailŭ prin raportŭ separatŭ.

Intr'aceea declarŭ ședința deschisă și rogŭ pe adunare ca sĕ bine-voiască a păși la constituirea sa provisoriă.

Propunendu-se apoi alegerea biuroului provisoriu, se aclameză d-lŭ G. Barițŭ ca președinte, d-nii Dr. Lucaciu și Dr I. Mihu ca notarĭ.

După aceea d-lŭ Coriolanŭ Brediceanu cetesce raportulŭ Comitetului despre actívitatea sa în perioda electorală espirată.

Raportulŭ.

Comitetului electoralŭ permanentŭ alŭ partidei naționale române despre activitatea sa din periodulŭ 1884 — 1886/7.

Comitetului compusŭ din 12 membri de cătră conferența electorală din 1884 i s'a datŭ în punctu 6 alŭ procesului verbalŭ din ședința II următorea instrucțiune generală și scurtă: „Acestŭ comitetŭ este însărcinatŭ a face între marginele legilorŭ totŭ ce va afla de lipsă și de folosŭ atâtŭ cu privire la alegerile dietale proxime, câtŭ și față de alegerile municipale și preste totŭ pentru apĕrarea causei române naționale și luminarea opiniunei publice în țéră și în străinătate."

Atâta și mai multŭ nimicŭ astădată.

Comitetulŭ însĕ a înțelesŭ fórte bine dela sine'șĭ, că elŭ are sĕ urmeze pe calea deschisă de cătră ante-

cessorulŭ sĕu dintre anii 1881—1884, indată ce i s'arŭ subministra celŭ puţin mijlócele modeste, de care a dispusŭ acela întru desvoltarea activităţii sale. Acéstă împrejurare însĕ în mijloculŭ discusiunilorŭ ferbinţi potenţate prin scurţimea timpului a fostŭ dată cu totulŭ uitărei.

Cu tóte acestea nou alesulŭ comitetŭ s'a şi apucat de lucru îndată din 3 Iuniu, ḑiua în care se desfăcuse conferenţa şi în care elŭ s'a constituitŭ. Cuprinsulŭ procesului verbalŭ luatŭ din aceea şedinţă în şépte puncte ale sale merită atenţiunea D-vóstră, pentrucă din acelea se póte cunósce, în ce direcţiune şi în ce mĕsură apucase a'şi desvolta comitetulŭ activitatea sa, decă chiarŭ de atuncĭ nu dedea mereu preste pedecĭ invrĕstate şi cu desastre, precum se va vedea mai la vale.

Indată din prima şedinţă unulŭ dintre bărbaţii cei mai distinşĭ, carele în comitetulŭ anteriorŭ cu rarele sale cunoscinţe, cu rutina sa parlamentară, cu tactulŭ şi cu înţelepciunea sa făcuse causei nóstre serviţiile cele mai frumóse, dechiară, că din motive ponderóse pe care le-a şi comunicatŭ nu póte face parte din acestŭ comitetŭ; va adhera însă la partida nóstră, va sprijini şi pe comitetŭ în lucrările sale.

Acéstă retragere a Domniei sale fu pronunţată în terminĭ atâtŭ de categoricĭ, încâtŭ tóte ulteriórele încercărĭ de-ale colegilorŭ de a-lŭ îndupleca sĕ se reîntórcă în mijloculŭ nostru au rĕmasŭ fără resultatŭ. (Protoc. Comit. Nr. I din 3 Iuniu 1884).

Sub data din 6 Iuniu comitetulŭ a publicatŭ apelulŭ sĕu către alegĕtorĭ în 500 exemplare şi l'a înaintatŭ la cluburĭ, la foştii delegaţĭ şi la ḑiare; au rĕmasŭ fără efectŭ. (Prot. Nr. II, 6 Iuniu.)

In 24 Iuniu se face revisiunea din urmă a actelorŭ conferenţei destinate a se da la tiparŭ şi totŭ spre acelŭ scopŭ casariulŭ arătă, că în acea ḑi se mai afla neînsemnata sumuşóră de 266 fl. 14 cr., mai totŭ banĭ întraţĭ din tipăriturile de mai înainte. (Protoc. Nr. III.)

In 24 Septemvre comitetulŭ cu provocare ḑla p. 9 din şedinţa conferinţei generale dela 3 Iuniu alese în unamitate de membru alŭ sĕu pe onor. d-nŭ Dr. Aureliu Mureşianŭ în loculŭ d-lui Parteniu Cosma. Totŭ atuncĭ comitetulŭ se mai încercă odată a îndupleca pe alegĕtorĭ, ca sĕ înfiinţeze cluburĭ după esemplulŭ altorŭ partide în tóte cercurile locuite de Românĭ. Se mai luă din nou în discusiune proiectulŭ unui altŭ memorandŭ curatŭ politicŭ. (Protoc. Nr. IV.)

Şedinţa din 16 Noemvre 1884, la care au participatŭ şi doi domnĭ membri esternĭ, Vicenţiu Babeşiu şi Dr. Aur. Mureşianu a fostŭ una din cele mai lungi şi nevoióse, care tocmai de aceea avŭ puţinŭ resultatŭ. S'au relevatŭ adecă din nou cestiunile memorandului, organisarea partidei în modŭ mai perfectŭ decâtŭ până acum, instructiunea relativă la executarea legei electorale până şi esmiterea vre-unui membru prin cercurile electorale, apoi şi cestiunea speselorŭ. (Protoc. Nr. V)

In 6/18 Ianuariu 1885 biuroulŭ presentă actele conferenţei tipărite în 1500 de esemplare şi contulŭ lor în sumă de 195 fl. 50 cr. Se decise a se trimite pe la foştii delegaţĭ câte 10 esemplare spre a se desface cu preţŭ de 50 cr. pentru coperirea speselorŭ, eră unŭ numĕrŭ anumitŭ sĕ se împartă gratisŭ. (Protoc. Nr VI.)

In 22 Februarie se dete semă despre executarea conclusului din Ianuarie. Totŭ atuncĭ se mai ventilă casulŭ dela Sighişóră, unde autorităţile politice opriseră în Iuniu adunarea alegĕtorilor, pedepsindŭ pe convocatorulŭ lorŭ cu 130 fl. v. a., dela carĭ se şi cerură actele respective. (Protoc. Nr. VII.)

Intru aşteptarea informaţiunilorŭ cerute de repeţite orĭ dela cluburĭ prin cerculare, cum şi din causă că în lunile de érnă toţĭ mmbrii internĭ suntŭ ocupaţĭ preste mĕsură fiăcare în oposiţiunea lorŭ, continuarea consultărilorŭ se amână pe lunile de primăvéră, pe când o lovitură din cele mai greu simţite cădŭ asupra nóstră ca şi unŭ fulgerŭ din chiarŭ seninŭ: Visarionŭ Romanŭ bărbatŭ de o activitate rară, de o energiă şi perseveranţă, carei asemenea puţinĭ ómenĭ suntŭ dedaţĭ a desvolta, în 11 Maiu 1885 după unŭ morbŭ violentŭ şi furiosŭ numai de 12 óre se mută dintre noi în regiunĭ mai fericite. Mórtea acestui membru alŭ comitetului produse o perturbaţiune momentană în afacerile acestuia şi încercarea de alŭ întruni în Iuniu alŭ acelui anŭ rĕmase fără resultatŭ.

Intr'aceea unŭ altŭ membru dintre cei mai activĭ şi zeloşĭ, Anania Trombitaşiu, care luase asupra sa şi sarcina, nicĭdecum prea dorită, de secretarŭ alŭ acestei corporaţiunĭ, a căreĭ posiţiune nu are nimicŭ de pismuitŭ, cădŭ şi elŭ în aşternutŭ, pentru ca după lungĭ suferinţe de aprópe optŭ lunĭ în 22 Martie 1885 sĕ-şĭ dea sufletulŭ în mâna Părintelui cerescŭ. Pe lângă aceea că perdurămŭ în Trombitaşiu pe membru şi secretarŭ fórte laboriosŭ, apoi prin mórtea sa numĕrulŭ membrilorŭ din locŭ se reduse numai la patru, carĭ — lucru fórte fi rescŭ — nu se mai simţiră autorisaţĭ a funcţiona ca comitetŭ şi a lua sub actuala sistemă dominantă totă greutatea rĕspunderei asupra lorŭ. Mórtea paralisase acţiunea ulterióră şi necesitatea întregirei comitetului era fórte simţită, ceea ce însĕ nu se putea întêmpla, decâtŭ numai convocândŭ la şedinţă plenară pe membrii esternĭ. Las' însĕ că mai desele călĕtorii ale membrilorŭ esternĭ, pe lângă perderea timpului preţiosŭ, îi costă şi sume din propria lorŭ avere, deră apoi ne suntŭ în memoriă prospĕtă acelea mĕsurĭ poliţiene estraordinare luate tocmai în lunile de tómnă ale acelui anŭ, din inciden tulŭ copilărescŭ dela Bucurescĭ, asupra nóstră a tuturorŭ prin călcărĭ de locuinţe, arestărĭ, prinderĭ de scrisorĭ şi alte mĕsurĭ teroristice. Cine era sĕ stea de vorbă cu noi între acelea împrejurărĭ, care sĕmĕnau ca ou cu ou cu domnia legei marţiale dintre anii 1849 şi 1855, precând se descoperise complotulŭ celŭ mai teribilŭ alŭ Maghiarilorŭ, carele a şi dusŭ pe câţiva dintr'înşiĭ la loculŭ de perdare.

In acelea momente fatale presidiulŭ, în dorinţa sa de a vede comitetulŭ întregitŭ, adresă pe rĕspunderea sa cu data din 26 Noemvre 1885 şese întrebărĭ către membrii esternĭ relative la totŭ atâtea cestiunĭ, care credea elŭ că trebue sĕ fiă pertractate în şedinţa plenară. Unŭ singurŭ membru a rĕspunsŭ că póte veni, unulŭ că nu póte, eră alţĭ patru au tăcutŭ şi tăcerea lorŭ a cuprinsŭ unŭ rĕspunsŭ prea bine înţelesŭ. Adecă ca şi cum arŭ fi ḑisŭ ei: *Aşteptă sĕ trécă acestea furii.* (Actulŭ Nr. VIII.)

Intre acestea ḑiua din 3 Decemvre 1885 adusese preste capulŭ preşedintelui o catastrofă din cele mai grele, de care se potŭ întêmpla într'o familiă.

Dupăce întrarămŭ în a. 1886, cele din urmă acte subscrise pe patulŭ durerilorŭ de către colegulŭ şi secretarulŭ Trombitaşiu au fostŭ două raporturĭ din 12 şi 24 Februarie relative la incasărĭ şi spese făcute de Visarionŭ Romanŭ şi de dênsulŭ cu tipăriturĭ şi espediţiunĭ. (Actele IX et X.)

Cei patru membri câţĭ au mai rĕmasŭ aicĭ pe locŭ în viéţă, consultându-se în 24 Februariu asupra câtorva cestiunĭ, se convinseră încă odată, că ei singurĭ nu mai potŭ purta rĕspunderea şi că trebue sĕ convóce pe membrii esternĭ, însĕ fără a spera că aceia vorŭ pute veni în acelŭ anotimpŭ. Cu tóte acestea sub data din 5 Martie s'a emisŭ şi publicatŭ cercularulŭ în cele patru ḑiare politice românescĭ adresatŭ alegĕtorilorŭ spre a-i îndemna ca sĕ grăbéscă a'şĭ plăti restanţele din contribuţiune şi totodată sĕ nu-şĭ pregete a cerceta, cum se ţinŭ listele electorale. (Actele Nr. XI et XII)

Până la epoca acésta seu adecă până în vêră, buna înţelegere frăţéscă între toţĭ membrii comitetului electoralŭ a fostŭ în adevĕrŭ exemplară, căreĭ asemenea sĕ ni-o dorimŭ din sufletŭ nouĕ tuturorŭ; lipsa însĕ de întregirea comitetului aicĭ în centru se simţia totŭ mai tare. Ne deciserămŭ sĕ convocămŭ comitetulŭ plenarŭ de urgenţă pe 14 (26) Iuniu 1886 atâtŭ cu scopŭ de a se întregi, câtŭ şi ca după aceea sĕ dea cursŭ la câteva afacerĭ urgente. Insĕ cine ar fi credutŭ! După unŭ timpŭ preţiosŭ de două ḑile perdutŭ în desbaterĭ prelungite, a fostŭ preste putinţă o învoire asupra persónelorŭ candidate şi încercarea de întregire a rĕmasŭ fără nicĭ unŭ resultatŭ, aşa că nicĭ măcarŭ protocolŭ nu s'a pututŭ lua din acelea şedinţe.

In consultarea din 7 Iulie membrii rĕmaşĭ pe locŭ împreună cu d-lŭ V. Babeşiu se învoiră, ca mai curêndŭ seu mai târḑiu o conferinţă generală sĕ se convóce nesmintitŭ, afară décă o forţă maioră ne-ar impedeca dela acésta. Indată apoi s'a emisŭ în 13 Iulie şi cercularulŭ ursoriu totŭ cu resdectŭ la listele electorale şi la reclamaţiunile prevĕḑute în lege. (Actele XIII et XIV.)

După aşteptarea de *cincĭ bisericĭ* ca sĕ ne viă informaţiunĭ despre starea cluburilorŭ electorale şi despre resultatele reclamaţiunilorŭ în fine prin adresa din 9 Decemvre fu convocatŭ din nou comitetulŭ plenarŭ pe 23, amânatŭ însĕ din cause neprevĕḑute pe 24 şi 25 ale aceleiaşĭ.

Dintre cele 11 cestiunĭ pertractate în acestea două ḑile şi trecute la procesele verbale vomŭ însemna pentru scurţimea timpului numai împrejurarea, că cu acéstă ocasiune dintre domnii membrii din afară onor. d-nŭ Dr. Aurelŭ Mureşianŭ îşĭ dete demisiunea comentată pe largŭ în scrisórea sa din 21/9 Decemvre 1886, care décă se va cere se póte ceti.

Totŭ atuncĭ îşĭ mai dete demisiunea motivată prin graiulŭ viu unŭ altŭ domnŭ membru din locŭ; éră la trei ḑile se retrase şi alŭ treilea membru dându-şĭ demisiunea în scrisŭ.

Aşa, dintre toţĭ membrii din locŭ au mai rĕmasŭ numai doi înşĭ pe lângă mandatulŭ lorŭ primitŭ în Iuniu 1884.

Decisă odată convocarea conferenţei generale, până la care timpulŭ nu mai era departe, membrii câţĭ au mai rĕmasŭ în activitate nu aflară cu cale ca sĕ mai încerce o întregire a Comitetului, ci se învoiră sĕ aştepte ḑiua dorită, în care dênşii sĕ pótă supune tótă starea lucrurilorŭ la înţelépta deliberare a D-vóstră. (Actele XV. XVI. XVII.)

Spre acestŭ scopŭ s'a emisŭ cercularulŭ din 7 Martie a. c., după care urmă şi convocarea conferinţei cu data din 17 Aprilie pe ḑiua de 7 Maiu (Actele XVIII et XIX)

Cu acestea comitetulŭ crede, că de şi nu vĕ presentă o icónă mai viiă a multŭ'strimtoratei sale activităţĭ, elŭ totuşĭ dă ocasiune de a scóte informaţiunĭ esacte din actele citate aicĭea şi din mai multe corespondenţe care Vĕ stau la disposiţiune, anume şi relative la distribuţiunea tipăriturilorŭ, la multele restanţe ale preţului lorŭ, prin urmare şi la unŭ micŭ deficitŭ, pentru a cărui coperire caută sĕ îngrijimŭ. Preste acésta câteva sute de exemplare mai stau încă nedesfăcute, pentru care comitetulŭ a luatŭ óreşicarĭ mĕsurĭ pe rĕspunderea sa, deră urmarea ulterióră depinde şi în punctulŭ acesta dela unŭ conclusŭ alŭ conferenţei. —

(Va urma.)

Polemica pentru Bosnia şi Erţegovina.

De câteva ḑile se pórtă o viuă polemică între pressa oficiósă rusécă, germană şi austro-ungară pentru Bosnia şi Erţegovina. Ḑiarele oficióse rusescĭ împutară Germaniei nesinceritate şi cancelarului germanŭ vina, că elŭ a făcutŭ sĕ se convóce congresulŭ dela Berlinŭ şi Austro-Ungaria sĕ ocupe Bosnia şi Erţegovina, că în fine Germania e vinovată de nesuccesele Rusiei în politica orientală. Prinţulŭ Bismarck, ca sĕ se descarce de acéstă împutare, a pusŭ sĕ publice organulŭ sĕu „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ unŭ şirŭ de destăinuirĭ asupra modului cum s'a pusŭ la cale ocuparea Bosniei şi Erţegovinei.

Congresulŭ dela Berlinŭ, ḑice fóia cancelarului, s'a convocatŭ la iniţiativa şi stăruinţa Rusiei, ér nu a Germaniei. Despre punerea la cale a ocupării Bosniei şi Erţegovinei, Germania n'a sciutŭ nimicŭ până la congresŭ. Prin urmare nu Germania póte fi învinovăţită de nesuccesele Rusiei. Ocuparea Bosniei s'a pusŭ la cale în Peşta şi în Viena, prin înţelegerea guvernelorŭ austro-ungarŭ şi rusescŭ în 1876, încheindu-se apoi la 15 Ianuariu 1877 şi unŭ tractatŭ în acéstă privinţă. Pe Germania n'a interesat'o nicĭ atuncĭ şi n'o intereséză nicĭ aḑĭ, că cine stăpânesce Bosnia şi Erţegovina.

„Pester Lloyd“ desminte, că ar esista unŭ tractatŭ austro-ungaro-rusŭ de felulŭ acesta, dér negreşitŭ că înainte de a începe Rusia rĕsboiulŭ cu Turcia, a căutatŭ sĕ'şĭ asigure spatele din partea Austro-Ungariei, care ar fi putută sĕ intervină chiar cu putere armată în contra Rusiei. Prin urmare nu se póte contesta o înţelegere verbală între Viena şi Petersburgŭ, în sensulŭ ca Rusia sĕ nu atace sfera de interese a Austro-Ungariei.

Polemica acésta, care se urméḑă şi aḑĭ, a produsŭ o adêncă impresiune în Viena şi „N. fr. Presse“ nu'şĭ póte înăbuşi mâhnirea, că aceste destăinuirĭ şi peste totŭ atitudinea cancelarului în acéstă afacere nu suntŭ nicĭdecum o dovadă despre tăria alianţei austro-ungaro-germane, căcĭ ce alianţă póte fi aceea, când Germania vine şi declară, că e indiferentŭ pentru ea, cine stăpânesce Bosnia şi Erţegovina.

Destăinuirile şi declarările organului cancelarului au făcutŭ, ca pressa rusă sĕ fiă şi mai înverşunată contra Austro-Ungariei. „Nowoje Wremja“ ḑice că nu mai aşa se potŭ schimba lucrurile spre bine, décă trupele austro-ungare se vorŭ retrage din provinciile ocupate. Turcia va consimţi bucurosŭ, a recunósce Bosnia şi Erţegovina ca regatŭ independentŭ, pentru care se va găsi şi unŭ princip, negreşitŭ că nu principe hessicŭ nicĭ habsburgicŭ.

Cum vedemŭ, polemica a intratŭ într'o fasă nefavorabilă atâtŭ pentru alianţa austro-ungară-germană, câtŭ şi pentru raporturile austro-ungaro-rusescĭ.

In camera din Pesta s'a şi adresatŭ guvernului o interpelaţiune de către deputatulŭ Iranyi, care cere sĕ dea guvernulŭ lămurirĭ asupra acestei cestiunĭ, spre a se sci din care parte se spune adevĕrulŭ şi décă dieta şi delegaţiunile n'au fostŭ amăgite, când li s'a spusŭ că ocuparea Bosniei şi Erţegovinei este urmarea mandatului ce i s'a datŭ Austro-Ungariei de către congresulŭ din Berlinŭ.

Vomŭ vedé ce rĕspunde guvernulŭ în acéstă cestiune, care prin destăinuirile organului lui Bismarck a luatŭ unŭ caracterŭ atâtŭ de acutŭ şi nefavorabilŭ pentru relaţiunile celorŭ trei imperii.

SCIRILE ĐILEI.

„N. fr. Presse“ e informată din Bucuresci, că desbaterile, carĭ s'au urmatŭ în sinulŭ guvernului românŭ în privința *convenției comerciale cu Austro-Ungaria* s'au terminatŭ și nu mai esistă nicĭ o pedecă pentru România d'a reincepe negocierile. Causa, pentru care nu s'a începutŭ până acum continuarea tractărilorŭ, ar fi că s'ar putea întêmpla ca reinceperea negocierilorŭ politico-comerciale în timpulŭ campaniei electorale din Ungaria sĕ creeze dificultățĭ nu numai în ce privesce pe guvernulŭ ungarŭ, ci și în ce privesce obținerea unui resultatŭ satisfăcĕtorŭ. — Cum vedemŭ, tocmai după alegerile dietale ar fi sĕ reincepă tractările.

—x—

Inspectorulŭ generalŭ alŭ armatei archiducele *Albrecht* și șefulŭ statului majorŭ generalŭ alŭ armatei loc. feldmareșalŭ *Beck* vorŭ sosi în dilele acestea în Deva, ca sĕ inspecteze terenulŭ pentru manevre.

—x—

Ni se scrie din Făgărașŭ cu data de 6 Maiu 1887: Amĕsuratŭ convocărei făcute in pressă, clubulŭ alegĕtorilorŭ românĭ din comitatulŭ Făgărașului și-a ținutŭ adunarea sa în 1 Maiu, în sala hotelului »Stadt Parisŭ« din Făgărașŭ. D-lŭ vicarŭ foraneu Alesandru Micu deschise adunarea la órele $3^1/_4$ p. m. salutândŭ pe cei de față prin câte-va cuvinte căldurose și bine potrivite; d sa arĕtă scopulŭ întrunirei și se trecŭ după acesta la esecutarea programei. S'a constituitŭ mai întâiŭ biuroulŭ, s'a alesŭ după aceea unŭ comitetŭ centralŭ cu reședința în Făgărașŭ. Membrii acestui comitetŭ suntŭ locuitorĭ din Făgărașŭ, cu escepțiunea a vre-o trei preoțĭ din comunele cele mai apropiate. Ca delegațĭ ordinarĭ pentru conferența națională din Sibiiu s'au alesŭ: pentru cerculŭ superiorŭ electoralŭ d-nii: Alesandru Micu vicarŭ și Hilariu Duvlea advocatŭ; ca delegatŭ suplentŭ: Dr Nicolau Moțocŭ, advocatŭ. Pentru cerculŭ electoralŭ inferiorŭ s'au alesŭ d-nii Br. D. Ursu și Basiliu Stanciu. căpitanŭ în pensiune; ca suplentŭ: Iuliu Danŭ: administratorŭ protopopescŭ. *Olteanulŭ.*

—x—

In Nr. 83 alŭ foiei nóstre amŭ publicatŭ unŭ raportŭ despre *conferența preoțilorŭ și învĕțătorilorŭ* din tractulŭ Betlénului, ce s'a ținutŭ la 4 Aprilie a. c. în *Mintiulŭ românŭ* de lângă Năsĕudŭ. In cestiunea acésta mai primimŭ unŭ raportŭ, din care aflămŭ, că respectiva conferență preoțéscă a luatŭ, între altele, mĕsurĭ energice pentru cultivarea pomilorŭ la poporulŭ nostru; tinerilor nu li-se va da voiă sĕ se căsĕtorĕscă, décă nu vorŭ dovedi, că în grădinele lorŭ posedŭ unŭ anumitŭ numĕrŭ de pomĭ altoițĭ, cum d. e. perĭ, merĭ etc.; afară de aceea s'au luatŭ mĕsurĭ pentru îmbrățișarea literaturei, stirpirea vițiilorŭ; s'a însărcinatŭ fiă care preotŭ a-șĭ face istoriculŭ parochiei sale și s'a regulatŭ datorința învĕțătorilorŭ în raportŭ cu ordinea din școlă. S'a lăsatŭ în sarcina d-lui preotŭ I. Boteanu compunerea regulamentului pentru fiitorea bibliotecă a tractului Betlénŭ și Ciceu-Cristurŭ și după ce acestŭ regulamentŭ va fi aprobatŭ, se vorŭ face ulteriorii pașĭ pentru înființarea ei. Raportorulŭ arată în fine starea poporului nostru din Mintiulŭ românŭ, atâtŭ pe terenulŭ culturalŭ, câtŭ și materialŭ în colori forte înfloritore. E unŭ poporŭ sirguinciosŭ și moralŭ, iubesce biserica, uresce cârciuma; casele lorŭ suntŭ în forte mare parte de petră și frumosŭ clădite, grădinile bine cultivate. Ómenii suntŭ la trupŭ bine făcuțĭ, înalțĭ de statură, bruneți la față, cu ochĭ agerĭ, frunte lată și inimă deschisă. Poporațiunea e curatŭ română; au începutŭ însĕ și în acéstă comună a se viri Evreii; se află astădĭ 22 Evrei.

—x—

Mercurĭ în 11 Maiu n. *corpulŭ oficerescŭ din garnisóna de aci* va avé prima împușcare de plăcere, în casa de tragere la semnŭ (Schützenhaus). Tóte persónele, care au fostŭ invitate în sesonulŭ de érnă trecutŭ, suntŭ óspeți bine vĕduțĭ și la aceste petrecerĭ. Inceputulŭ la $4^1/_2$ore d. a.

—x—

Viceșpanulŭ comitatului *Mureșŭ-Turda* aduce la cunoscința generală că, la încuviințarea ministrului de justiță, în urma curățirii archivei de hârtii netrebuincióse, se nimicescŭ următórele acte: 1) actele fostelorŭ oficii de cercŭ și ocolŭ c. r. din anii 1849—1861; 2) actele administrative și judiciare ale fostului cercŭ superiorŭ alŭ comit. Turda din anii 1852—1869; 3) actele fostei suprefecturĭ a Mureșului, ale prefectului și suprefectului din anii 1861—1871; 4) Scrisorile private ale advocațilorŭ Daniilŭ Bartha, Stefanŭ Benkö, Samuilŭ Gottsebling, precum și ale familiei Klemencsics din Jedd și Ladislau Marosi din Akasfalenĭ. Celŭ ce crede a avé vre unŭ dreptŭ asupra vre-unui actŭ din acestea, sĕ-șĭ validiteze acestŭ dreptŭ printr'o petițiune până la 1 Iulie a. c., căcĭ în casŭ contrarŭ se vorŭ nimici tóte aceste acte.

—x—

In comuna *Densușĭ*, comit. Huniădorei, s'a deschisŭ dela 6 Maiu n. unŭ oficiu postalŭ, care va întreținea prin curierŭ in fiă-care di comunicațiune cu Hațegulŭ. La acestŭ oficiu se primescŭ spre espedare și se împartŭ scrisori, pachete, mandate postale până la 300 fl etc.

—x—

Ni se scrie: In Nrulŭ 73 alŭ „Gazetei“, la cânteculŭ »Nu am pâne nicĭ am sare“ s'a făcutŭ observarea că cuvêntulŭ *„zólă“* e câștigulŭ muncei țĕranului,— decĭ vinŭ a împărtăși, că noi altcum cunoscemŭ acelŭ cuvêntŭ; pe la noi se dice „am avutŭ multă zólă până ce am pututŭ scóte la capĕtŭ«, va sĕ dică trudă, ostenélă, frămêntare, seu tantae *molis* erat etc. Dér în cânteculŭ numitŭ nicĭ că are locŭ cuvêntulŭ „zólă“; strofa: „Da nu'i potŭ cu straița gólă, Și mai nicĭ fără de o zólă“, pe la noi se cântă: Și mai nicĭ fără de-o țiólă“. Bănățenii dicŭ „nu am țioe“, adecă îmbrăcăminte, vestminte, decĭ nu „zólă“ ci cuvêntulŭ „țiólă“ are locŭ în strofa respectivă a cântecului; că n'are »de mâncatŭ, séu merinde« din destulŭ esprimă cuvintele *„straița gólă“*, decĭ n'a fostŭ de lipsă sĕ se pună și unŭ altŭ sinonimŭ »zólă“. — Așa a esplicat'o celŭ ce nĭ-a trimisŭ acelŭ cântecŭ, precum s'a observatŭ în foia nóstră.

Liferărĭ pentru armata bulgară. Camera de comerțŭ și industriă din Brașovŭ a primitŭ dela gerantele c. r. din Sofia următórea încunosciințare:

„Am onore a împărtăși camerei de comerțŭ și de industriă spre mai departe încunosciințare, că pe basa unei publicațiunĭ, ce s'a făcutŭ astădĭ de cătră ministeriulŭ de rĕsboiu bulgarŭ, acesta intenționéză a ține licitațiă în decursulŭ anului curentŭ (probabilŭ în luna Iuniu) cu oferte pentru liferarea următórelorŭ articole de ecvipamentŭ:

Postavurĭ: 45.200 metri postavŭ surŭ pentru mantale, 94.400 metri postavŭ verde închisŭ, 2000 metri postavŭ civilŭ închisŭ pentru uniformă, 490 metri postavŭ civilŭ închisŭ pentru pantalonĭ de călăritŭ, 5950 metri postavŭ surŭ-albastru pentru pantalonĭ de călăritŭ, 1450 metri postavŭ roșu, 90 metri postavŭ albŭ, 90 metri postavŭ galbenŭ.

Pânḑăriă: Pânḑă pentru cămășĭ 334.410 metri, pânḑă pentru căptușelĭ 401.400 metri, pânḑă de flamandŭ 22.793 metri, pânḑă grósă (Rahentuh) 72.550 metri. Corturĭ (incl. garniturĭ) 3000 metri.

Cisme și pălării: 29.020 păr. cisme gata, 29.020 păr. carîmbĭ de cisme, 58.040 păr. căpute, 59.040 păr. tălpĭ, 58.040 păr. jumĕtățĭ de tălpĭ.

Mostre din obiectele de mai susŭ se potŭ trimite până la 13 Maiu st. n. comisiunei de licitațiă ce presideză în ministeriulŭ de rĕsboiu bulgarŭ.

Sofia, 27 Aprilie 1887.

Ultime sciri.

Parisŭ, 8 Maiu. — Astădĭ a circulatŭ sgomotulŭ despre încheerea unei alianțe între Francia și Rusia. Prin acésta bursa a fostŭ favorabilŭ influențată.

Bruxelles, 8 Maiu. — Diarulŭ „Le Nord“ dice că la Petersburgŭ se constată cu îngrijire că, cu tótă aplanarea incidentului dela Pagny, relațiunile între Francia și Germania suntŭ forte încordate. Neînțelegerĭ ulteriórе ar putea aduce grave complicațiunĭ.

Constantinopolŭ, 7 Maiu. — Superiorulŭ (katolikos) din Ecimiadzin a datŭ ordinŭ clerului sĕu sĕ împiedece introducerea limbei rusescĭ în învĕțămêntulŭ religiosŭ în scólele armene, după cum a dispusŭ guvernulŭ rusŭ. Totodată elŭ a adresatŭ o scrisóre guvernatorului generalŭ din Caucasŭ, Korsakow Donkulow, în care dice că disposiția guvernului rusŭ este regretabilă și că a se preda învĕțămêntulŭ religiosŭ în școlele armene într'o altă limbă, ér nu cea armeană, ar fi una din cele mai grave sguduirĭ a religiunii Armenilorŭ. Dênsulŭ decĭ nu e în posițiă a permite sĕ se esecute aceea disposițiă. De asemenea elŭ stăruesce, ca sĕ i se ceară consimțĕmêntulŭ sĕu pentru numirea preoțilorŭ menițĭ a preda religia în școlă, precum și pentru manualele de religiă, ce s'ar introduce în școle.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

HAVRE, 8 Maiu n.. — Corabia francesă „Cpampagne“ s'a lovitŭ după amédĭ, din causa negurei ce acoperea marea, cu vaporulŭ „Ville de Rio“. Acesta din urmă se cufundă imediatŭ. 50 de emigranțĭ și marinarĭ s'au nenorocitŭ.

MADRIDŬ, 8 Maiu.— Camera deputațilorŭ a acceptatŭ întroducerea Curțilorŭ judecătorescĭ cu jurațĭ.

HAVRE, 8 Maiu. — La deschiderea esposițiunei maritime, ministrulŭ președinte Goblet a declaratŭ, că poporulŭ francesŭ nu nutresce nicĭ unŭ planŭ agresivŭ și doresce pace. Póte că timpulŭ cercărilorŭ încă n'a trecutŭ, dér déca acestea vorŭ veni, ele nu vorŭ fi provocate de Francia.

BUCURESCĬ, 8 Maiu. — Unŭ comunicatŭ oficialŭ accentuéză, relativŭ la incidentulŭ din Iașĭ, că în adevĕrŭ s'au audiṭŭ fluerăturĭ când trecea regele pe stradă, din care causă s'au arestatŭ trei individĭ. Primirea din partea poporațiunei însĕ a fostŭ cea mai simpatică. Incidentulŭ decĭ nu are nicĭ o însemnătate.

DIVERSE.

Diplomația și jocu de cărțĭ. — »W. Tagblt.“ istorisesce următórea istoriă din viéța însărcinatului de afacerĭ portugesŭ din Viena: De aprópe șépte anĭ funcționeză ca trimisŭ alŭ Portugaliei la curtea din Viena vicontele Valmor, unŭ diplomatŭ forte cinstitŭ și iscusitŭ. Din causă de bólă își cerŭ în Maiu anulŭ trecutŭ unŭ concediu mai lungŭ și pleca în Portugalia. In locu'i veni contele Selir, consilierŭ de legațiune, ca însărcinatŭ de afacerĭ la Viena. Povara afacerilorŭ apăsau chiar dela începutŭ pe nobilulŭ conte. Nu trecŭ multŭ și contele Selir fu mai puținŭ ocupatŭ cu representarea intereselorŭ Portugaliei, decâtŭ cu favoritulŭ sĕu — jocŭ de cărțĭ. Dile și nopțĭ întregĭ jertfea elŭ la macao în cerculŭ soțilorŭ sĕi de aceleașĭ înclinărĭ. Elŭ juca și câștigă mereu câtva timpŭ. Insĕ deulŭ jocului nu prea este credinciosŭ și de vr'o câteva lunĭ îlŭ urmărea cumplitŭ nenorocul. Elŭ perdea constantŭ și cu câtŭ se înstreina norocul de elŭ, cu atâtŭ mai multŭ contele voia sĕ-lŭ forțeze. Indoirea sumelorŭ puse în jocŭ îi părŭ mijloculŭ celŭ mai potrivitŭ pentru revanche. Nu reuși. Contele perdŭ de 11 orĭ dearendulŭ sume îndoite și resultatulŭ fu o perdere de 60,000 fl. — unŭ restŭ neplătitŭ. Acesta se întêmplă în dilele din urmă ale lunei lui Martie. Contele Selir luă banii de unde putŭ căpĕta și cerŭ în 28 seu 29 Martie unŭ concediu de vr'o câteva dile. Concediulŭ espiră, însĕ contele nu se mai reîntórse. Trecură sĕptĕmânĭ fără a se da de altă urmă a contelui decâtŭ de anunțările creditorilorŭ ce se grămădeau continuu. Se adresară la ambasadă, dér dreptŭ rĕspunsŭ funcționarii dedeau din umerĭ, semnŭ sigurŭ că contele nu avea sĕ se mai reîntórcă. Creditorii contelui se adresară în Lisabona la familia dispărutului amicŭ. In curêndŭ sosi unŭ rĕspunsŭ forte surprindĕtorŭ: Familia voi sĕ plătescă, în locŭ de 60,000 fl. datoria jocului, numai 10,000 fl. în rate anuale de câte 1000 fl. Acéstă propunere fu respinsă nu fără amară ilaritate și numele contelui Selir fu inscrisŭ pe tabla cea négră, ca numele celui mai de rêndŭ vagabondŭ de bursă, care nu-șĭ póte plăti diferențele. Acesta este istoria nenorocirei și sfêrșitului însărcinatului de afacerĭ portugezŭ. In curêndŭ va trimite guvernulŭ portugezŭ unŭ nou însărcinatŭ de afacerĭ la Viena, punêndŭ capĕtŭ acestei regretabile stărĭ ce domnesce momentanŭ la ambasada portugeză.

Monstru. — Dilele acestea femeia Profira a locuitorului N. Maximŭ din cotuna Dolina plasa Têrgului, jud. Iașĭ, a născutŭ unŭ copilŭ de gen masculinŭ, cu capulŭ în pieptŭ, fără gâtŭ, cu ochii în frunte, cu umerii pă-roșĭ și avêndŭ în crestetulŭ capului o bortă, ér de aci în josŭ spre spinare numai o rană. Elŭ a muritŭ după trei ore dela nascere. Mediculŭ fiindŭ încunosciințatŭ, cadavrulŭ s'a depusŭ în spirtŭ spre conservare pentru museu.

Epidemia duelurilorŭ. — O adevĕrată epidemiă de duelurĭ seceră în momentulŭ acesta, garnisóna Strigoniu din Ungaria. Cincĭsprедece oficerĭ s'au bătutŭ în duelŭ cu locuitorii orașului în cursulŭ sĕptĕmânei dinainte de 1 Maiu n. Doi din ei au fostŭ omorâțĭ. Și, curiosŭ este, că tóte duelurile acestea s'au făcutŭ pentru una și aceeașĭ femeiă.

Frica de socre — Nu se mai sfêrșescŭ cu bietele sócre! Printre mijlócele întrebuințate de cătră principele de Bismarck, pentru triumfulŭ candidaturelorŭ oficiale dela 21 Februarie, „Le Matin“, citéză unulŭ despre care nu s'a vorbitŭ până acum nicĭ măcarŭ de organele cele mai bine informate. Étă acelŭ mijlocŭ iscusitŭ: Unŭ placatŭ imensŭ afișatŭ în mii de esemplare, dicea: „Sciți ce nenorocirĭ arŭ aduce pe noi triumfulŭ adversarilorŭ d-lui de Bismarck? Nicĭ mai multŭ nicĭ mai puținŭ decâtŭ: ântêiu pe Francesĭ și alŭ doilea pe Muscalĭ. Dér nu e numai atâtŭ. Muscalii fiindŭ adĭ aliațĭ i Turcilorŭ, acești din urmă ne-arŭ inunda țera și n'ar întârdia d'a ne impune obiceiurile lorŭ. Și fiindcă Turcii suntŭ polygamĭ, polygamia s'ar introduce și în Germania. Resultă dér că, de nu vețĭ vota după pofta inimei cancelarului nu vețĭ întârdia d'a avea și voi ca Turcii, *mai multe sócre.*“ Numai astfelŭ, — afirmă „Le maten“ — votulŭ fu decisivŭ.

☞ *Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS, și în libräria d-lui Nicolae I. Ciurcu.*

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureșianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Maiu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 20
Rentă de hârtiă 5%	88.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 60
Bonurĭ rurale ungare	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 75
Bonurĭ rurale transilvane	104 80
Bonurĭ croato-slavone	100 —
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 50
Renta de hârtiă austriacă	80 25
Renta de arg. austr.	82 25
Renta de aurŭ austr.	111 50
Losurile din 1860	135.20
Acţiunile băncei austro-ungare	876 —
Act. băncei de creditŭ ung.	281.50
Act. băncei de creditŭ austr.	278.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 98
Napoleon-d'orĭ	10.05
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 27
Londra 10 Livres sterlinge	126 97

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 23 Aprilie st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%).	91—	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	94½
» convert. (6%)	88—	88½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	37—
Credit fonc. rural (7%)	104¾	105¼
» „ „ (5%)	88½	89—
» » urban (7%)	101½	102—
» » „ (6%)	94½	95½
» „ » (5%)	85—	85½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	15.75	16.75
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 9 Maiu st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.57	Vend.	8.60
Argint românesc	»	8.50	»	8.54
Napoleon-d'orĭ	»	9.99	»	10.03
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5 93	»	5.97
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	111.—	»	112.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

TARIFA
anunţurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6.
Pentru inserţiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de 3— 4 orĭ	10%
„ „ „ 5— 8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealu (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5.48	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa micĕ	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2.56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5 28	—
Clusiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6.03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	--	10.5
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.06	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persone	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2.17	--
Mezö-Telegd	—	7.33	10 19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	--
Clusiu (	—	10.28	5.26	6.43	--
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic.	3.36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealu (	—	—	—	—	--
(	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3 14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5 47
Deva	2 52	—	6.35
Braniclca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4 08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9 53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8.42	—	4 52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persone	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11 20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5 41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Braniclca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	--
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	--
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persone	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6.40
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ